

STILISTIKA V SLOVARJU: OZNAKA PUBLICISTIČNO

Monika Kalin Golob

Fakulteta za družbene vede, Ljubljana

UDK 811.163.6'374'38:004

Prispevek s primerjavo besedišča z oznako publicistično v treh priročnikih (SSKJ, SP 2001, SSKJ 2) in primerjavo dveh konceptov za slovar slovenskega jezika ugotavlja, da tradicionalno pojmovana publicistična funkcijska zvrst ne omogoča ustreznega kvalificiranja prvin, ki jih uporabniki razumejo kot tipične za novinarska besedila. S sodobnimi jezikovnimi tehnologijami in viri bi bilo mogoče obdelati gradivo, ki bi izkazalo tipične poročevalske avtomatizme in razaktualizirane publicizme. To sta gotovo dve stilni plasti, ki bi ju bilo treba označiti v kateremkoli novem slovarskem priročniku, najbrž z aktualnejšo oznako *novinarsko* ali v *novinarstvu*.

leksikografija, stilistika, kvalifikatorji, publicistično, novinarsko/poročevalsko

Comparison of vocabulary with the style-label 'publicistic' in three manuals (SSKJ, SP 2001, SSKJ 2) and of two concepts for a dictionary of Slovene shows that the traditionally conceptualised publicistic field or register does not allow suitable labeling of lexemes, that users understand as characteristic of journalistic texts. It would be possible using contemporary linguistic technologies and sources to process material, that would show typical journalistic stock phrases and dated patterns. These are certainly two style groups, that should be marked in any new dictionary, most probably with the more contemporary label of 'journalistic' or 'journalese'.

lexicography, stylistics, style-labels, journalese

1 Uvod

Stilistika kot veda o stilnih sredstvih jezika in besedil (Toporišič 1992: 311), o izraznih možnostih in sredstvih različnih ravni jezikovnega sistema, njihovih stilnih pomenih in označenostih (konotacijah), zakonitostih rabe jezika v različnih sporočajskih okoliščinah ter posebni organizaciji jezika, prilagojeni področjem rabe jezika (Kožina v: Katnič-Bakaršič 2007: 46) je izrazito interdisciplinarna (Hoffmanova 1997) oz. kar transdisciplinarna veda (Katnič-Bakaršič 2007: 46) s stičišči različnih teorij in pogledov na jezik v rabi.

Kot poudarja Sorlin (2014: 6), lahko stilistika zaradi raziskovanja jezika kot kontekstualiziranega obstaja zgolj kot meddisciplinarno področje. Kot piše že Korošec (1998: 8), ko definicijo stila postavlja s šestih vidikov, je namreč stil mogoče opazovati le na ravni jezikovne rabe, rezultata jezikovne dejavnosti, tj. v sporočilu, komunikatu.

Kompleksnost stilističnega raziskovanja se dobro pokaže prav pri leksikografskem delu, ko je treba jezikovne različice uslovariti in jih kar se da nazorno predstaviti uporabniku slovarja. Slovarji so za ta namen kot standardne sprejeli oznake oz. kvalifikatorje, torej okrajšave, ki kažejo »da je dana leksikalna enota stilno označena, strokovna ali časovno opazna« (Žmigrodzki 2010: 12).

Slovar leksikografije (Hartman, James 1998) ob definiciji stilne oznake (ang. *style label*) kot oznake za stilno raven leksema v slovarju dobro ponazarja zapletenost leksikografije in stilnega označevanja: »Stil je notorično težko opredeliti in slovarji so imeli težave z označevanjem vidikov jezikovne rabe z enotno stilno oznako. (Je 'pogovorno' lastnost stila ali stopnje formalnosti ali celo družbeni status?).«

Kot ob poskusnem snopiču (prim. Novak 1963; Pogorelec 1964) in po izidu prve knjige *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* (SSKJ) navajata Košmrlj in Müller (1972), so bila vprašanja v zvezi s stilnimi oznakami »osrednje in verjetno najbolj tehtno področje slovenskih kritik v zvezi s slovarjem«. In čeprav so kvalifikatorji po Müllerju (2009: 18) temeljna kvaliteta SSKJ, je »vendar potrebna sistemske in distribucijske preureditve in prevetritve. Kritiki so se ustavljali zlasti ob kvalifikatorjih publicistično, ekspresivno, knjižno, pesniško.«

Kvalifikator publicistično (publ.) je med vsemi temi raziskovalno posebej zanimiv, saj je ob pregledu leksike, označene s publ., razvidno, da v SSKJ ta oznaka ne kvalificira (le) besedja oz. posameznih pomenov, ki bi bili stilnoplastno povezani z rabo v publicističnih besedilih, ampak je zaznamovana s slabšalnim vrednotenjem oz. kar jezikovno kritiko: »O tem kvalifikatorju bi bilo dobro povedati tudi to, da je hote ali nehote, zavestno ali spontano, nosil s sabo tudi takrat negativistični prizvok. Publicistično nam je pomenilo stilno slabo. To je škoda in mislim, da je treba do tega kvalifikatorja oziroma te oznake in sploh do tega gradiva nujno drugače pristopiti« (Vidovič Muha v: Müller 2009: 21). Humar (2009: 66) dodaja, da so bili kot publicistični označeni »ne termini iz publicistike, ampak zlasti s stilnega stališča neustrezni izrazi, ki se uporabljajo v sredstvih javnega obveščanja«.

V prispevku bomo analizirali gradivo, označeno s kvalifikatorjem *publicistično*, v SSKJ (1970–1991), SP 2001 in SSKJ 2 (2014). Ugotoviti želimo, kakšne so razlike med prvo in drugo izdajo SSKJ, ali je bila oznaka glede na kritike SSKJ ažurirana in ali je tovrstna oznaka ustrezna oz. potrebna tudi za bodoče slovarje slovenskega jezika.

Po primerjalni analizi smo v razmislek o kvalificiranju leksike ocenili tudi Predlog za izdelavo *Slovarja sodobnega slovenskega jezika* (SSSJ, <http://www.sssj.si>, 2013), ki je bil prvič javno predstavljen maja 2013, in Osnutek koncepta novega razlagalnega slovarja slovenskega knjižnega jezika Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (NSSKJ, <http://www.fran.si>, 2015), ki je bil predstavljen marca 2015.

Da bi preverili, kakšno podobo kaže sodobno gradivo in kako je bila glede obravnavanega kvalifikatorja označena Leksikalna baza za slovenščino,¹ smo pregledali

¹ Baza je bila izdelana pri projektu Sporazumevanje v slovenskem jeziku, vsebuje 2.500 iztočnic in je na voljo v formatu XML (<http://www.slovenscina.eu/spletni-leksikalna.baza>).

z diskurzivnimi oznakami kvalificirano besedišče, kot je bilo pripravljeno za obravnavo stilističnih kvalifikatorjev v delovni skupini za stilistiko in kvalifikatorje v okviru Konzorcija za jezikovne vire in tehnologije, ki deluje v koordinaciji Centra za jezikovne vire in tehnologije Univerze v Ljubljani (CJVT, <http://www.cjvt.si/projekti/sss>).

2 Kvalifikator publicistično v SSKJ, SP 2001 in SSKJ 2

Najprej nekaj statističnih podatkov:² v SSKJ je z oznako publ. kvalificirano 3.627 pojavitev v 2.696 geselskih člankih. V SSKJ 2 je tako kvalificirano 3.590 pojavitev v 2.667 geselskih člankih, v SP 2001 pa 1.748 pojavitev v 1.501 geselskem članku.

Primerjava med SSKJ in SSKJ 2 kaže, da 75 gesel, ki so imela v SSKJ kvalifikator publ., tega nimajo več: *anglofonski, bananski, brezvezen, dati, dejanski, diverzifikacija, dober, dolgomeražnik, doprinos, dosoditi, družina, efektivna, ginljivka, grozljivka, handicpirati, himalajec, infrastruktura, instruktaza, iztočnica, izvenzakonski, kadrovati, kadrovec, kadrovik, kantavtor, koalicija, komunikacija, kotizacija, kratkometražnik, leader, manager, managerstvo, maraton, maratonski, marketing, medij, medijski, načrtovalec, najstnik, nedvomen, nepartijec, nogomet, obvoziti, odpreti, oko, opismeniti, opismenjevat, opozicija, osip, outsider, parlamentarec, pirat, planet, plinifikacija, počitničar, policijski, posloven, povraten, pridobiti, prismučati, promocija, prvenstven, reči, red, refleksija, rizičen, slogan, sponzor, superstruktura, teenager, top, veriga, vladen, vzeti, zamrzniti, zamrzovati, zasnežiti.*

Na novo je v SSKJ 2 pridobilo oznako publ. 41 gesel: *branilka, bruseljski, bum, diktatorica, diktatorka, estraden, evrodežela, hendikep, hendikepirati, inštruktaza, izzivalec, izzivalka, kolač, kršiti, lider, likovnica, menedžer, menedžerka, menedžerstvo, milenijski, naskok, naslovljenka, nasprotnica, nekaj, nekam, nobelovka, osvajaec, osvajalka, ovratnik, pribaviti, protagonistka, prvoborka, pustolovka, šolnica, tinejdžer, trojka, vzhodnjak, vzhodnjakinja, zadeva, zahodnjakinja, zasledovalka.*

2.1 Od SSKJ k SSKJ 2

Spremembe v treh priročnikih lahko poskupinimo takole:

a) Posamezni leksemi³ so brez kvalifikatorja publ. že v SP 2001, enako tudi v SSKJ 2: *anglofonski, komunikacija, kotizacija, maratonski, načrtovalec, najstnik, obvoziti, osip, plinifikacija, počitničar, povraten, promocija, refleksija, rizičen, sponzor*; oziroma jih v SP 2001 ni, v SSKJ 2 pa so brez kvalifikatorja: *dejanski* (dodano je le v členkovni rabi), *infrastruktura* (dodano je le navadno s prilastkom), *izvenzakonski*.

b) Posamezni leksemi so v SSKJ in SP označeni s kvalifikatorjem publ., v SSKJ 2 so brez njega: *diverzifikacija, družina, grozljivka, iztočnica, kadrovati, kadrovik, kantavtor, maraton, medij, opismeniti, opismenjevat, opozicija, parlamentarec, pirat, prvenstven, slogan, superstruktura, veriga.*

² Zahvaljujem se Simonu Kreku za pomoč pri elektronskem pridobivanju podatkov za primerjavo obeh slovarjev.

³ Navedena so gesla, v katerih se pojavi pri (posameznem) pomenu, iztržku ali gnezdu kvalifikator publicistično.

Skupini a) in b) v večini primerov kažeta v času nastajanja SSKJ novejšo leksiko ali pomene, ki so se glede na vlogo medijev pojavili prav v časopisju in se tam tudi popularizirali, vendar vsekakor ne gre za specializirano stilno plast znotraj poročevalstva oz. medijev.

c) Posamezni leksemi so v SSKJ označeni s kvalifikatorjem publ., v SP enako ali pa teh gesel sploh ne vsebuje, v SSKJ 2 pa imajo drug kvalifikator ali pojasnilo (navedeno v oklepaju): *bananski* (slabš.), *efektiva* (voj.), *ginljivka* (zastarelo), *kadrovec* (nekdaj), *nepartijec* (pog. v social.), *nogomet* (ekspr.), *policijski* (ekspr.), *pridobiti* (pog.), *prismučati* (ekspr.), *top* (pog.), *zamrzniti*, *zamrzovati*, *zasnežiti* (vsi trije imajo označeno le prehodno rabo brez publ.).

č) Leksemi, ki so v priročnikih označeni različno: *dolgometražnik* (SP film. žarg.; SSKJ 2 film.), *dosoditi* (SP šport. žarg.; SSKJ 2 šport.), *kratkometražnik* (SP film. žarg.; SSKJ 2 film.), *outsider* (SP avtsajder; SSKJ 2 pog.).

Skupini c) in č) vsebujeta leksiko, ki je iz žive rabe odšla, tisto, ki je prvotno z določenega strokovnega področja, a so jo zaradi rabe tudi v medijih kvalificirali kot publ., SSKJ 2 pa je to popravil, in leksiko, ki so jo v SSKJ 2 označili s čustvenostnimi kvalifikatorji. Slednja vsaj v primerih *pokazali so lep nogomet*, *prismučal je prvo mesto* in *policijska država* v medijih nastopa kot del športnega in političnega poročanja. Od večine primerov, označenih s publ., so prav take razaktualizirane zveze in frazemi tipična stilna plast, ki bi lahko bila okvalificirana kot publ.

d) Gesla, ki so le v SSKJ, druga dva priročnika teh gesel ne vsebujeta: *handicapirati*, *instruktaža*, *managerstvo*, *oko* (v vojni je izgubil obe očesi).

e) Gesla, ki imajo v SSKJ 2 kazalke gl., v SP niso uvrščena; *leader* (gl. lider), *manager* (gl. menedžer).

V skupinah d) in e) so večinoma citatne in tuje besede, ki so se do danes ustalile v drugačni pisni obliki. Zakaj ima kvalifikator publ. v SSKJ izrzek *v vojni je izgubil obe očesi*, je težko razložiti.

f) Leksemi so v SSKJ in SP 2001 označeni s publ., v SSKJ 2 pa so v frazeološkem gnezdu brez kvalifikatorja: *planet* (za *rdeči planet*), *posloven* (za *do njih je vselej zelo posloven*), *red* (za *spraviti problem z dnevnega reda*).

2.2 Novo označeni publicizmi v SSKJ 2

V primerjavi z zgornjimi skupinami so v SSKJ 2 na novo s publ. okvalificirani:

a) ženske oblike za lekseme moškega spola, ki že imajo kvalifikator publ.: *branilka*, *likovnica*, *naslovljenka*, *nobelovka*, *protagonistka*, *prvoborka*, *zasledovalka*, *vzhodnjakinja*, *zahodnjakinja*; sploh če gre za pomenski prenos: *posameznica ali moštvo*, *ki zmaga na prejšnjem tekmovanju in se ponovno bori za naslov* (branilka), *vodilna ženska nasploh* (protagonistka), *ženska, ki si zelo prizadeva za kaj* (prvoborka);

b) novejša besede in besedne zveze oz. njihovi pomeni: *bruseljska trojka*, *evrodežela*, *hendikep*, *hendikepirati*, *inštruktaža*, *lider*, *menedžer*, *menedžerka*, *menedžerstvo*, *modna diktatorica/diktatorka*, *slovenska estradna scena*, *finančni kolač*, *kršiti*

zračni prostor, milenijski vrh, imeti precejšen naskok v vesoljskih raziskavah, beli ovratnik, tinejdžer;

c) nekaj besed, ki bi jim ustrezal kvalifikator zastarelo: *pribaviti* (SSKJ ima kvalifikator zastarelo), *pustolovka* (umetniško delo s pustolovsko vsebino), *šolnica*, *vzhodnjak*, tudi že omenjeni *vzhodnjakinja*, *zahodnjakinja* (v pomenu *kdor je naklonjen vzhodnim/zahodnim idejam*), *zadeva* (*brzojaviti v zadevi predsednikovega obiska*);

č) nekaj primerov iz športnega poročevalstva: *izzivalec*, *izzivalka*, *osvajalec*, *osvajalka*;

d) slovnično napačni rabi *nekaj*, *nekam* namesto *kaj*, *kam*.

2.3 SSKJ – SSKJ 2

Primerjava kaže, da tudi v najnovjšem slovarju problematike kvalifikatorja publicistično leksikografi niso uspeli razrešiti. Predvsem zaradi sledenja SSKJ (vsaj pri ženskih oblikah že kvalificiranih moških samostalnikov in pri kvalificiranju slovničnih napak s publ., pa tudi razvrščanju novejših leksike kot publicistične, ker se pač v časopisju pojavi, ne glede na področje, od koder prihaja v medije), nekaj pa zaradi še vedno nejasne odločitve, kaj je stilna plast, ki jo lahko označimo kot »publicistično«.

3 Koncepti za prihodnost: *Predlog Slovarja sodobnega slovenskega jezika (SSSJ) in Osnutek koncepta novega razlagalnega slovarja slovenskega knjižnega jezika (NSSKJ)*

Za nadaljnji razmislek o kvalificiranju leksike z oznako publ. smo pregledali oba predloga, ki bi sicer zaslužila temeljito primerjalno analizo (gl. tudi Gantar 2014; Krek 2014; Kosem 2014), a ustavili se bomo le pri problematiki kvalificiranja za novinarska besedila tipične leksike. Predlog SSSJ navaja (Krek, Kosem, Gantar 2013: 34), da dobi uporabnik prek oznak »osnovno informacijo o tem, v kakšnem kontekstu se beseda običajno rabi in kako učinkuje v realni komunikaciji«. Predvidene so naslednje oznake (prav tam: 94–95): področne (raba, omejena na določeno strokovno področje), diskurzne ali kontekstualne (omejitev na tipične sporočanje situacije, besedilne tipe ali diskurze), slovnične, stilne (te so registrske in konotacijske), pragmatične in časovne. Predvidevamo lahko, da bi besedišče, ki ga SSKJ, SP in SSKJ 2 označujejo kot publicizme, lahko našli med diskurznimi/kontekstualnimi oznakami. Da bi to preverili, so bila iz Leksikalne baze za slovenščino z orodjem iLex v datoteko Word izvožena vsa gesla, ki so vsebovala katerokoli oznako, in sicer za vsak tip oznake posebej.⁴ Pri pregledu diskurznih/kontekstualnih oznak se je pokazalo, da gre v številnih primerih, ki so označeni z *zlasti v športu*, v *športnem kontekstu*,⁵ v poli-

⁴ Iztoku Kosmu se zahvaljujem za ta izvoz.

⁵ **kronati** glagol 1. uspešno zaključiti *oznaka kontekst: v športu: kdo krona nekaj s čim; kronati z [zadetkom, golom, zmago, kolajno]: Že v peti minuti je tretji ljubljanski napad izpeljal šolsko akcijo, ki jo je z zadetkom kronal Fajdiga; Najprej je z dvema več na ledu zadel Vnuk, nato pa je prednost igralca več z golom kronal še Jan; Slovenski odbojkarji so premiero v evropski ligi A kronali s sijajno zmago v Turčiji.*

tičnem kontekstu,⁶ v gospodarstvu, pa tudi z novinarski žargon in navadno o športnem dogodku, za enote, tipične za novinarska (poročevalska) besedila. V stilistiki jih je definiral Korošec (1998), njihov zgodovinski vidik je analizirala M. Kalin Golob (2003), sodobnejše zglede ter poglede na razaktualizacijo in publicizme v poročevalstvu pa je dodala G. Červ (2008).

V osnutku NSSKJ (2015: 64) preberemo, da za »označevanje leksikalnih enot in pomenov z značilnostmi publicističnih, poslovno-uradovanih in umetnostnih besedil predlagamo označevanje z opisnimi kvalifikatorskimi pojasnili, in sicer z neposredno navedbo besedilnih tipov in obrazcev, v katerih se določeno izrazje pojavlja«. Podrobneje je pojasnjeno (prav tam: 66):

Leksikalne enote, njihovi pomeni in podpomeni, ki se pojavljajo npr. zlasti v publicističnih, poslovno-uradovanih ali umetnostnih besedilih, so označeni z opisnim kvalifikatorskim pojasnilom, npr. v poslovno-uradovanih besedilih, v publicističnih besedilih, v umetnostnih besedilih. Kadar jim je mogoče pripisati točno določene tipske oznake, jih čim bolj natančno opredelimo, npr. v publicističnih besedilih s področja glasbe oz. v reportažah, v poeziji, v oglasnih besedilih ipd. Če se bo pri urejanju oz. redigiranju gradiva izkazalo za relevantno, bomo za tovrstne leksikalne enote, njihove pomene in podpomene uvedli samostojne kvalifikatorje, tj. poslovno-uradovano (posl.-urad.), publicistično (publ.), umetnostno (umetnostn.).

Pred tem pa bo treba razjasniti, katere enote, ki se pojavljajo v publicističnih besedilih, bodo označene kot take, da bi se izognili praksi SSKJ (in SSKJ 2), ki je pod to oznako brez pravih kriterijev uvrščal jezikovno in stilno šibke ubeseditve, ne pa za poročevalska besedila tipične leksikalne enote.

4 Sklep

Tradicionalno poimenovana publicistična funkcijska zvrst je že od šestdesetih let 20. stol. z raziskavami Korošca (1976, 1998) označena kot stilno tako raznorodno področje, da ne omogoča enotnega raziskovanja. Temu dejstvu bi morali slediti tudi pri razmislekih o kvalificiranju prvin, ki so tipične za novinarska besedila.

Izpisi iz leksikalne baze kažejo, da bi bilo mogoče z označevanjem podatkovnih baz in križanjem žanrskih oznak po virih gradiva pridobiti dovolj verodostojno gradivo, ki se znotraj novinarstva pojavlja tako v obliki specializiranih izrazov kot pomenov pri poročanju o športu, gospodarstvu, finančah in politiki ter ga označuje težnja po razaktualizaciji prvotno aktualiziranih (frazemskih, metaforičnih) prvin, do katere prihaja zaradi pogoste rabe, in težnja po avtomatizaciji, ki se kaže v tipičnih

⁶ **blokirati** o postopku, dejavnosti *oznaka kontekst*: v političnem kontekstu (če USTANOVA ali DRŽAVA blokira drugo USTANOVO ali njena PRIZADEVANJA, jih ovira in onemogoča uresničitev): Mestni svet večinoma blokira vse odločitve v zvezi z Metelkovo. Velike države, skratka, ne bodo tlačile majhnih članic, kajti vsaka odločitev mora biti soglasna – v skrajnem primeru lahko majhne države blokirajo odločitve velikih; Avstrija je teden dni prej, preden je blokirala pristopna pogajanja s Slovenijo, privolila v zaprtje poglavja o energiji z Madžarsko [...]; Poudaril je, da bi z zavrnitvijo zakona blokirali pogajanja o dveh ključnih poglavjih; Madrid naj bi bil pripravljen iti celo tako daleč, da bi blokiral širitvena pogajanja, ki se bodo začela marca.

poročevalskih avtomatizmah. To sta gotovo dve stilni plasti, ki bi ju bilo treba smiselno označiti v kateremkoli novem slovarskem priročniku, najbrž z aktualnejšo oznako *novinarsko* ali v *novinarstvu* (in podrobneje glede na področje dodati v *športu*, *politiki* ipd.). Oznako *novinarsko* (*journal*, »*journalese*«) ima denimo tudi baza Dante kot eno od stilnih oznak (prim. Rundell, Atkins 2011: 243), kar pomeni, da gre za »poseben stil v govoru in pisavi«, in ne za strokovno področno oznako, kar dobro ločuje tudi Predlog SSSJ. Mogoče pa je seveda oznake in pojasnila kombinirati in tako najti za uporabnika najustreznejše poti k razumevanju jezikovne rabe v novinarstvu. Oznaka publicistično je zaradi svoje preširoke umeščenosti, saj zajema tudi oglaševalska besedila, beletristično publicistiko itn. (Korošec 1976: 27; Kalin Golob 2003: 43 in nasl.), danes neustrezna in obremenjena s pejorativnostjo, ki so jo vanjo vnesli neustrezno označeni zgledi v SSKJ.

Literatura

- ČERV, Gaja, 2008: Poročevalske metafore ujete v metaforo ogledala resničnosti. Monika Kalin Golob, Nataša Logar, Anton Grizold (ur.): *Jezikovna prepletanja*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede. 133–148.
- GANTAR, Polona, 2014: Slovar sodobnega slovenskega jezika: leksikografska tradicija in/ali inovacija. *Slovenščina 2.0 2/2*. 194–231.
- HARTMAN, R. R. K., JAMES, Gregory, 1998: *Dictionary of Lexicography*. London: Routledge. E-knjiga.
- HUMAR, Marjeta, 2009: Terminologija v novem slovarju slovenskega jezika. Andrej Perdih (ur.): *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika*. 23. in 24. 10. 2008. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 61–69.
- KALIN GOLOB, Monika, 2003: *H koreninam slovenskega poročevalnega stila*. Ljubljana: Jutro.
- KATNIČ-BAKARŠIĆ, Marina, 2007: *Stilistika*. Sarajevo: Ljiljan.
- KOROŠEC, Tomo, 1976: *Poglavja iz strukturalne analize časopisnega stila*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- KOROŠEC, Tomo, 1998: *Stilistika slovenskega poročevalstva*. Ljubljana: Kmečki glas.
- KOSEM, Iztok, 2014: Fran: pameten in intuitiven? *Slovenščina 2.0 2/2*. 161–193.
- KREK, Simon, 2014: Prva in druga izdaja SSKJ. *Slovenščina 2.0 2/2*. 114–160.
- KREK, Simon, KOSEM, Iztok, GANTAR, Polona, 2013: *Predlog za izdelavo Slovarja sodobnega slovenskega jezika*. V. 1, 20. 5. 2013. <http://www.sssj.si>
- KOŠMRLJ, Maja, MÜLLER, Jaka, 1972: Pregled tujih kritičnih mnenj in pripomb o Slovarju slovenskega knjižnega jezika. *Jezik in slovstvo* 18/3. 109–112.
- MÜLLER, Jaka, 1996: *Slovar slovenskega knjižnega jezika in kritika z bibliografijo (1960–1992)*. Ljubljana: Razprave SAZU. 187–234.
- MÜLLER, Jaka, 2009: Kritične misli in zamisli o SSKJ. Andrej Perdih (ur.): *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika*. 23. in 24. 10. 2008. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 17–21.
- NOVAK, France, 1963: Ob poskusnem snopiču Slovarja slovenskega knjižnega jezika. *Sodobnost*. 467–470.
- Osnutek koncepta novega razlagalnega slovarja slovenskega knjižnega jezika*, 2015. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, ZRC SAZU. <http://www.fran.si>
- PERDIH, Andrej (ur.), 2009: *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika*. 23. in 24. 10. 2008. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- POGORELEC, Breda, 1964: Ob poskusnem snopiču Slovarja slovenskega knjižnega jezika. *Jezik in slovstvo* 9/7–8. 232–242.

- RUNDELL, Michael, ATKINS, Sue, 2011: The DANTE database: a User Guide. *Proceedings of eLex*. 233–246.
- Slovenski pravopis*, 2001. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša.
- SORLIN, Sandrin, 2014: The »interdisciplinarity« of stylistics. *Topics in Linguistics* 14.
- TOPORIŠIČ, Jože, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba Slovenije.
- VIDOVIČ MUHA, Ada, 2009: Poskus določitve meril slovarskega pomena. Andrej Perdih (ur.): *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika*. 23. in 24. 10. 2008. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 27–36.
- ŽMIGRODZKI, Piotr, 2010: Polish Academy of Sciences Great Dictionary of Polish History, precence, prospects. *Studies in Polish Linguistics* 6. 7–25.